

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РЕМОНТІВ І МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

**БАРСУКОВА Марина, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

***Анотація:** Досліджено питання організації бухгалтерського обліку ремонтів і модернізації основних засобів на підприємствах. Обґрунтовано значення системного підходу до класифікації витрат, що забезпечує достовірність фінансової звітності та ефективність управлінських рішень. Визначено, що автоматизація облікових процесів і застосування аналітичних методів підвищують якість контролю за використанням ресурсів і сприяють фінансовій стабільності суб'єктів господарювання.*

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, основні засоби, ремонт, модернізація, витрати, аналіз, автоматизація, фінансова звітність.*

У сучасних умовах господарювання питання ефективного обліку та аналізу витрат на ремонт і модернізацію основних засобів набуває особливого значення. Основні засоби є матеріальною основою виробничої діяльності підприємства, а правильна організація їх відновлення визначає рівень конкурентоспроможності та фінансової стабільності суб'єкта господарювання. Ефективне управління ремонтними процесами забезпечує не лише підтримання технічного стану активів, але й оптимізацію витрат, пов'язаних з їх утриманням та модернізацією.

Ремонт і модернізація розглядаються як складові процесу відтворення основних засобів, спрямовані на підтримання або підвищення їх функціональної придатності. Витрати на поточний ремонт мають операційний характер і відносяться на витрати діяльності поточного періоду, тоді як модернізація та реконструкція спричиняють збільшення первісної вартості об'єкта, оскільки підвищують його економічну віддачу. У цьому контексті важливим є розмежування ремонтних і капітальних витрат, що дозволяє забезпечити достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Дослідження підтверджує, що ключовою проблемою є відсутність єдиної методики відображення ремонтних робіт у системі бухгалтерського обліку. Наявні нормативно-правові акти — зокрема НП(С)БО 7 «Основні засоби» та Податковий кодекс України — не завжди узгоджуються між собою, що ускладнює формування достовірної інформації про стан активів. Для розв'язання

цієї проблеми доцільно застосовувати системний підхід, який враховує галузеву специфіку та періодичність проведення ремонтів.

Інформаційна підтримка обліку ремонтів має базуватися на сучасних технологічних рішеннях, зокрема автоматизації облікових процесів. Цифровізація бухгалтерського процесу є необхідною умовою забезпечення прозорості обліку витрат на ремонт і модернізацію.

Проведений аналіз показав, що удосконалення системи обліку витрат на ремонт основних засобів можливе через запровадження інтегрованого підходу, який поєднує фінансовий, управлінський та податковий аспекти обліку. Такий підхід дозволяє не лише формувати повну картину витрат, але й сприяє підвищенню якості управлінських рішень.

Особливу увагу слід приділяти аналітичній оцінці ефективності ремонтних заходів. Доцільним є використання показників рентабельності, коефіцієнта оновлення та вибуття основних засобів, а також оцінювання впливу ремонтних витрат на фінансовий результат підприємства. Ці показники дають змогу визначити оптимальні обсяги витрат на утримання основних засобів і забезпечити їх раціональне використання.

У процесі дослідження визначено, що вдосконалення обліку ремонтів повинно спиратися на принципи своєчасності, об'єктивності та аналітичності. Необхідно формувати окремі аналітичні рахунки для різних видів ремонтів, що сприятиме підвищенню точності контролю за витратами. Запропоновано створювати резерви під майбутні ремонти, які дозволять рівномірно розподіляти витрати між звітними періодами.

Додатково підкреслено, що модернізація та реконструкція основних засобів мають стратегічне значення, оскільки вони забезпечують підвищення продуктивності праці, зниження собівартості продукції та зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку. Для цього необхідно використовувати інвестиційні ресурси цільового призначення, зокрема амортизаційні відрахування, що формують джерела відновлення активів.

Загалом результати дослідження підтверджують, що грамотна організація обліку ремонтів і модернізації основних засобів не лише забезпечує достовірність фінансової інформації, але й формує основу для стратегічного планування розвитку підприємства. Таким чином, бухгалтерський облік стає ключовим інструментом управління матеріальними ресурсами, що забезпечує фінансову стійкість і конкурентоспроможність суб'єкта господарювання.

Література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
4. Павелко О. В., Романець О. В., Чабар Ю. О. Організація бухгалтерського обліку основних засобів підприємств та суб'єктів державного сектору: напрями удосконалення. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2021. №4 (96). С. 245-267.

Abstract: *The paper examines the organization of accounting for repairs and modernization of fixed assets in enterprises. The importance of a systematic approach to the classification of expenses, which ensures the reliability of financial reporting and the effectiveness of managerial decisions, is substantiated. It is determined that the automation of accounting processes and the use of analytical methods improve the quality of control over resource utilization and contribute to the financial stability of business entities.*

Keywords: *accounting, fixed assets, repair, modernization, expenses, analysis, automation, financial reporting.*

**Науковий керівник – ДУБІНІНА Марина,
д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**